

I äldre tider hade vi inte samma skyddsnet som idag.

Först 1918 kom en lag, om att alla kommuner skulle inrätta ålderdomshem. Utauktionering till lägstbjudande av oförsörjda barn och äldre förbjöds. Men på många ställen innebar det bara att man ändrade namnet på fattigstugan till ålderdomshem. Där bodde fortfarande föräldralösa barn, gamla, sjuka och fattiga.

I Piteå fanns på 1800-talet en fattigstuga på Norrmalm, där fattiga och oförsörjda fick bo. Man fick även tillgång till det gamla länsfängelset efter 1856. Där fick de försöka klara sig själva och ordna med sin egen matlagning.

I mitten av 1800-talet startades i Sverige en rad olika fruntimmersföreningar på anmodan av Fredrika Bremer. Dessa hade olika inriktningar runt om i landet. Gemensamt för alla var att de värnade om de fattiga, för deras försörjning, bostad eller utbildning. Med en stark religiös övertygelse och med ett stort intresse arbetade dessa fruntimmer outtröttligt med uppgiften att förbättra de fattigas villkor.

1876 bildades en fruntimmersförening i Piteå av ett antal kvinnor ur överklassen. Man hade samkväm hemma hos varandra varje månad. Där skulle "god underhållande föreläsning, musik och sång verka för gemensam trevnad". Föreningen fick bidrag och gåvor från bättre bemedlade. Det var inte bara pengar man fick, utan även kläder och matvaror. Man hade även soaréer, försäljningar, basarer och auktioner

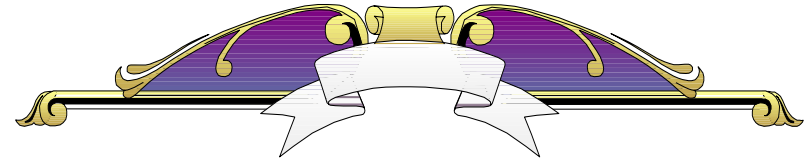
och dessa medel tillsammans med medlemsavgifterna växte raskt.

1880 sändes en skrivelse till herrar Stadsfullmäktige i Piteå (många av dem var deras egna män), där man ville lämna ett bidrag på 4.000:- kronor till ett arbetshem i Piteå. Dock satte man upp vissa villkor. Stadsfullmäktige tackade nej, man kunde inte ta emot bidraget, eftersom man inte kunde uppfylla villkoren. Men trots avslaget var det en seger för Fruntimmersföreningen. Tre år senare stod det nya fattighuset klart i korsningen Prästgårdsgatan – Trädgårdsgatan.

I de nya stadgarna från 1887 beslöt man att utdela hyresbidrag till ålderstigna, meddelösa ensamma fruntimmer inom Piteå stad företrädesvis s.k. *pauvres honteux* (personer som en gång varit välställda och drar sig för att söka understöd öppet). Man bedrev även mission för sjömän och bidrog med trivsel för de gamla på ålderdomshem och fattighus.

1947 ändrades stadgarna att "föreningens huvudsakliga ändamål är att utdela hyresbidrag till åldersstigna, medellösa ensamma fruntimmer inom Piteå stad boende och i staden mantalsskrivna, företrädesvis sådana, som förut tillhört eller tillhört föreningen". Detta kan ha att göra med de åldringsreformer som kom 1947 och 1948.

I och med alla nya trygghetslagar hade föreningen tjänat ut sin roll. 1965 lades den ned och överlämnade fonderna till Piteå Stadsfullmäktige, att förvalta och dela ut pengar i föreningens anda.

FRUNTIMMERS FÖRENINGEN

I

PITEÅ STAD
1876 - 1965

I montern finns föreningens portfölj och ordförandeklubba, historik för tiden 1876 – 1906 samt foton från föreningens 60-års jubileum. Mera om Piteå stads Fruntimmersförening finns att ta del av hos Piteå kommun, Centralarkivet.

VÄLKOMMEN!

